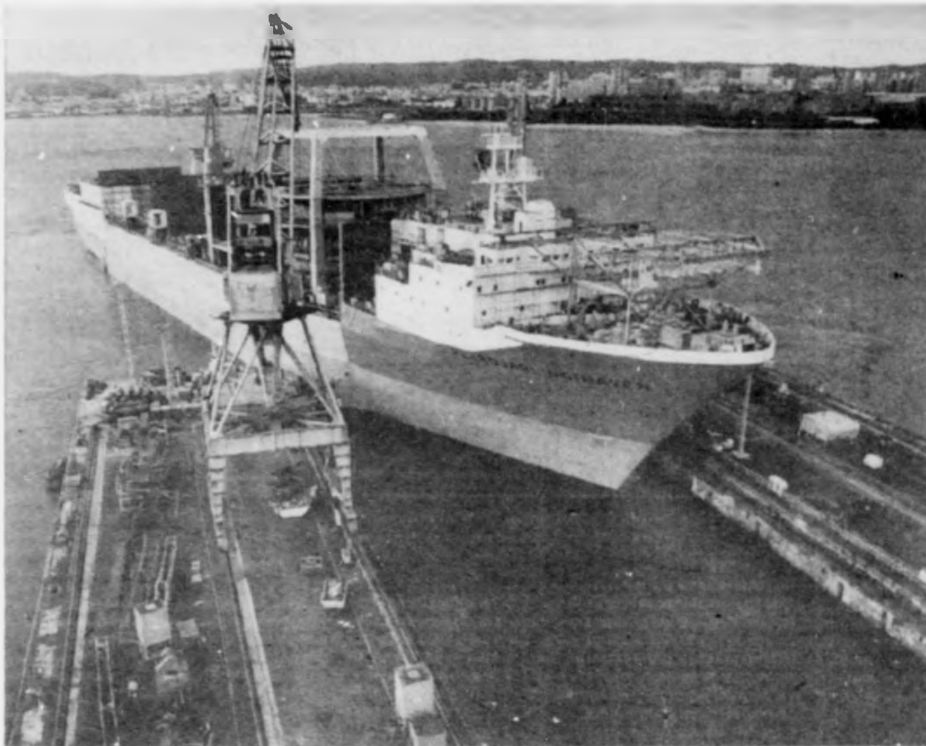

82% av Foinaven-kelduni klár:

Nærkast fyrstu oljuni vestan fyri Hetland

Í meira enn 20 ár hava teir leitað og borað eftir olju og gassi vestan fyri Hetland. Borað eru 120 hol og enn er eingin oljuframleiðsla farin í gongd. Men nú kemur vend í. Um góðar triggjar mánaðir skriva teir frá krananum skamt frá okkara marki

Petrólíarí Foinaven her á spanskari skipasmíðju og um at vera klárt at leggja kostna moti Føroyaleiðunum. Mynd BPXpress.

Tað er Foinaven-oljukeldan talan er um. Hon liggur bert nakrar heilt faar kilometrar frá fiskimarkinum, og tað er tí greitt, at benda nýggjasta og mest spennandi verkætlanir hjá einum av heimsins størstu oljufeløgum, tí bretska BP, eisini hevur stóran áhuga her í Føroyum.

Menn verja tísmatt farnir at missa vonina og trúna upp á, at tað í heila takti mundi fara at evdnast at fara undir oljuframleiðslu vestan fyri Hetland. Tí eftir umleið 24 árum er eingin dropi komin upp útan í skekum royndum. Funnin vart nýsastora oljukeldan Clair og eisini ein storgaskellid Victor, kallað men í hvørgum føri hevur teknifrádrin verið so mikil útvíkkjað at tað hevur fært seg at fara undir eina framleiðslu.

Ut á djúpri vatn

So fræðiliga fyrst í 1960-árunum fust BP stóra oljufelag og Shell í Føroyum og í havi ut á djúpri vatni Hetland-sonum. Á hesum leiðum hevur eingin givið sær stórvegis far um möguleikan at finna olju áður, tí

harðsalna veðurlagið og stóra djúpi gjørdi, at oljufeløgini hættaðu sær ikki undir at gera iløgur har.

Men um somu tíð sum teknifrádrin hevur ment seg og tað er vorið meira vanligt at arbeiða á storum djúpum, eitt nú í Mexíkanska gólfnum og út fyri Brasília, so tók BP tjansin. Løgarðir vórðu nakrir av teimum mest framkomnu bori-pallinum í heiminum til hesa stóru uppgávu. Um samta mundið vart eisini amerikanska oljufelagið Amerada Hess farið undir at leita eftir olju um somu leiðir.

Tað skuldi so eisini ganga báðum oljufeløgnum til vildar. Bæði raktu tey við olju. BP og Shell raktu í 1982 vart rakt við olju, har serfrøðingarnir als ikki høvdu roknað við at finna olju. Tey vóru nevnliga í ferð við at bora niður í eitt av teimum lögnum, sum liggur sera djúpt, tí teir fræðiliga komu fram á olju í einari øðrum áttu metroynd. Tað skuldi so stórvang tað stóra Foinaven feltið, sum nú er um at vera klárt til at fara undir framleiðslu

Um triggjar mánaðir sprýkir oljan upp

BP og Shell hava lagt sera stóra orku í at fáa farið upp fyri hesi fyrstu oljukelduni vestan fyri Hetland. Bruktar eru fleiri milljarðir pund uppá verkætlanina, sum er eitt slag av prototypu uppá komandi verkætlanir vestan fyri Hetland í framtíðini. Jamie Jardine, talsmaður hjá BP í Aberdeen sigur við Tíðindablaðið Sosialin, at teir nú eru komnir 82% á vegis av projektinum. Stóra framleiðslu og goymslu skipið Petrojarl Foinaven er við at verða liðugt umbygt á eini spanskari skipasmíðju og út á havbotninum skamt frá fiskimarkinum, miðlinjuni millum Bretland og Føroyar, arbeiða í lötuni serútgjörd for við at seta upp úterð, sum skal tryggja, at olja úr kelduni kemur trygt upp til skipið.

Talan er um at brúka ta nýggjastu teknifrøðina. Vanligu framleiðslupallarnir, soleiðis sum vit kenna teir frá eitt nú Norðsønum, koma fyrst íkkí upp á tal vestan fyri Hetland. Her er alt ov stórt djúpi og veðurlagið er ov vánaligt eisini íkkí til áldan og vindurin er er nógur í Norðsønum, men tað eru teir høvdu undirsjóvarstrevmarir, sum skapa trupulleikar ella seta heilt nýggj krev til boring og annað arbeiði. Tað verður arbeiði á so storum dyði, at tú kanst ikki brúka vangar kavara. Tí má øll úterð leggjast við ómannadum og serútgjörðum for um, sum arbeiða á sjálvum havbotninum.

Framleiðsluskipini, sum nuku á at avloysa pallarnar, eru tí eisini serútgjörd til at liggja í øllum veðri ár ut og ár inn. Oljan kemur upp úr kelduni gjøgnum røslendið á havbotninum

og verður síðani pumpað umborð á nýsastora framleiðslu- og goymsluskipið. Higan verður oljan so flutt víðari við serútgjörðum og skjöttgangandi tangaskipum til oljuniðstöðina Flotta á Orknøyggunum.

Tey rokna við at fáa fyrstu oljuna upp í mars ella apríl. Í byrjanini verður talan um at taka up einar 45.000 tunnur um samdøgrið, men tað verður so óki so við og við.

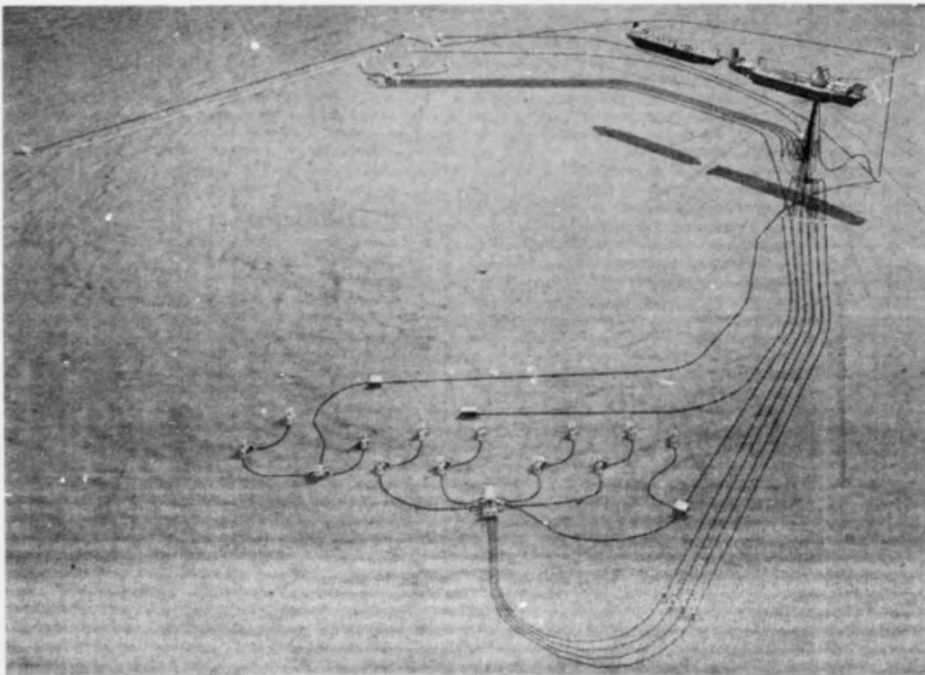
Schiehallion undir framleiðslu í 97

Umframt Foinaven oljukelduna verður so eisini arbeiði við at fyrireika tí næstu kelduna vestan fyri Hetland og tað er Schiehallion, ið liggur beint í grannalagnum. Arbeiðið uppá eitt enn stórt skip enn tað til Foinaven og útbúnaðin til hesa verkætlanina er farið í gongd og verður roknað við fyrstu oljuni frá Schiehallion í 1997 ella í 98.

Skotska blaðið Press and Journal skrivur nú um dagarnar, at stóra fyrstikan "Tatagar John Brown" hevur fingið arbeiðið at gera allan undirsjóvarútbúnaðin til Schiehallion, sum saman við øðrum sáttmálum hevur eitt víði uppá eina millard krónur.

Byggja serstök hjálparskip til Føroyar-Hetland-leiðirnar

Í sambandi við at farið verður undir at fáa olju upp vestan fyri Hetland setir tað mong og stór og nýggj krev til oljuindnaðin. Tí stóru djúpi og óvæsi umstøðurnar enn í Norðsønum gera, at oljuindnaðin má til at finna fram til nýggjar loysnir á mongum økjum. Eitt nú krevjast stór og

Soleiðis fer útbúnaðin at siggja út. Tá alt er komið upp á plass.

